Anul X — Sibiiu, Sâmbătă 12/24 Iunie 1893 — Nr. 129

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr., a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În București

primește abonamente Ioan Bianu, profesor, București, Calea Victoriei nr. 135.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Revista externă.

Din resultatul de până acum al alegerilor din Germania făcute la 15 Iunie n. nu se poate prezice cu siguranță dacă scopul în vederea căruia fostul Reichstag a fost disolvat la 6 Maiu, adecă votarea legii militare, va fi atins, deoare-ce din numĕrul total al deputaților 397, n'au fost aleși în adevĕr decât 214, ceea-ce face 54%, ear' restul, adecă 183 alegeri vin în balotagiu.

Comparând cifrele deputaților diferitelor partide politice cu numĕrul în care acestea din urmă vor întra în lupta de balotagiu, se vede de pe acum biruința a două partide extreme: conservatorilor și a socialiștilor, pe când partidul liberal, așa zis „*freisinnig*“, care după disolvare se desbinase în două fracții (Rickert și Richter) din 67 deputați ce-'i numĕra în momentul disolvării, nu s'a ales decât cu 3.

Următoarea tabelă ne va lămurì despre starea momentană a forțelor celor 15 partide politice din Reichstag:

	Aleși până acuma	Vin în balotagiu	Aleși în prima alegere la 1890	Numĕrul deputaților în urma disolvării (în urmă
Conservatori hotărîți .	49	59	52	68
Cons. moderați (Reichspartei)	12	19	14	18
Național-liberali . . .	16	73	17	42
Liberalii lui Richter .	0	17	21	67
Liberalii lui Rickert .	3	14		
Polonezii	12	11	14	17
Socialiștii	24	84	20	36
Democrații din Sud . .	4	10	2	10
Danezii	1	—	1	1
Elsasenii	7	1	12	10
Antisemiții	3	16	2	6
Centrul	81	52	91	105
Welfii	—	9	3	10
Asociațiunea agrară .	2	9	—	—
Fără partid	1	1	—	6

Înfrângerea liberalilor e deci, nu se poate mai desastroasă; poporul german bucurându-se de votul universal și secret prin ea 'și-a manifestat în mod eclatant mai mult decât neîncrederea, aversiunea deplină în contra unui partid fățarnic care sub mască de frase sforăitoare așa zise „liberale“, e din contră o adunătură de cei mai mari exploatatori jidani și nejidani, bursiani și fabricanți. Voturile ce au perdut acestia s'au îndreptat în mod firesc înspre partidele care deși nu poartă titlul de antisemite, totuși combat fățiș sau pe ascuns internaționala ovreiască ruinătoare și corupĕtoare de popoare.

Temerile de care era cuprinsă lumea la început de prea mare sporire a deputaților socialiști în viitorul Reichstag nu par a se adeverì întocmai, căci judecând după sprijinul ce-'și promit partidele contrare tendențelor distrugĕtoare în alegerile de balotagiu, numĕrul lor n'are să întreacă cifra de 50, pe când la început li-se prezicea că vor ajunge până la 70. Biruința lor în primul scrutiniu 'și-a făcut ecou în turburările ce deodată au isbucnit ca la comande și țin încă mereu mai în toate orașele industriale însemnate din Austro-Ungaria, Belgia și Elveția. Ziarele sûnt pline cu telegrame, vestind sângeroase încăierări între lucrătorii socialiști poliție și armată; cele mai întristătoare știri vin din Praga și Kladno în Boemia și Brünn în Moravia. Acolo au căzut din amêndouĕ părțile victime: polițiști și soldați bătuți cu petri sau cu ciomege, lucrători împușcați. În multe locuri s'au vĕzut acesti din urmă folosindu-se de puști și revolvere.

Pentru moment, vieața politică nicăiri nupare așa de liniștită și regulată ca în Sêrbia, unde din 134 deputați numai 10 aparțin opositiei progresiste, ear' restul de 124 sûnt toți radicali, partidul la putere. Tinĕrul rege Alexandru, care cu atâta noroc a restabilit ordinea și liniștea în țeară, în prima ședință a Scupștinei, după constituirea biuroului, a ținut o cuvêntare de deschidere plină de sentimente sincere și nobile și a depus jurĕmênt pe constituție. În vorbirea sa spune în toată sinceritatea că gonirea regenților a făcut-o din propria sa decisiune, fiind tare încredințat că prin faptul sĕvîrșit se va găsì în deplină înțelegere cu poporul seu, căci numai în iubirea lui găsește cel mai puternic sprijin pentru tronul seu.

Gladstone ear' a surprins lumea prin măreția și nobilimea inimii și cugetului seu nobil fără pĕreche. Ba, nu, n'a surprius pe nimenea, căci nimic ce e nobil, ce tinde spre împăcarea popoarelor nu poate surprinde din partea celui mai cinstit om politic din câți au existat și conducĕtor al țerii sale. Da, e eveniment politic, vorbirea scurtă a lui Gladstone ținut în ședința dela 17 Iunie. Deputatul în camera comunelor Cremer propuse următoarea moțiune: Casa comunelor a aflat cu viuă mulțumire, că congresul Statelor-Unite americane a împuternicit pe presidentul seu, să învite din când în când pe guvernele tuturor țerilor a-'și așterne diferințele lor unui tribunal internațional de arbitragiu spre resolvare. Casa comunelor se nădăjduește că guvernul englez va sprijinì aceste tendențe.“

Primul-ministru al Marei-Britanii în rĕspunsul seu la această propunere a zis că militarismul este un biciu grozav și un blăstĕm teribil pentru civilisațiune. Problema nu e încă resolvată, dacă militarismul împedecă sau promovează rĕsboiul. În 60 ani, dela 1822—1885, din 14 casuri supuse de noi unui arbitragiu internațional, abia 3—4 au fost resolvate în favorul Engliterei. Gladstone a exprimat speranța că în curênd Englitera va încheia un tractat pentru arbitragiul internațional cu Statele-Unite din America. „Sûnt pe deplin convins, sfîrșise „Marele Cinstit“, că dacă s'ar lăpĕda egoismul și fiecare stat ar știì să-'și apreție cu moderațiune și pacință interesele și pretensiunile sale juste, activitatea unei astfel de autorități centrale, în mijlocul Europei, ar fi de o valoare neprețuită“.

În ochii independentiștilor unguri de sigur Gladstone va trece drept „agitator“ nebun, care atîță popoarele contra „ideii de stat maghiar“. Cât de pitici, mai micuți și mai scârboși decât vermii apar „patrioții“ nostri față cu Omul ce proclamă așa idei de pe fotoliul ministrului-president!

Gura pĕcătosului adevĕr grăește. Subtitlul „Sentiment național și șovinism“ publică guvernamentalul „Nemzet“ dela 21 a l. c. un prim-articol care începe cu următoarele frase lapidare:

„Sentimentul național este sufletul popoarelor; șovinismul este congestiune de sânge la cap.

„Sentimentul național este privirea ageră a popoarelor; șovinismul orbia lor.

„Sentimentul național este fericitorul popoarelor; șovinismul ruinătorul lor.

„Sentimentul național este mântuitor binefăcĕtor; șovinismul este demon destructiv.

„Sentimentul național este semnul puterii; șovinismul al slăbiciunii.

„Sentimentul național este floarea sufletului popoarelor, șovinismul este o creștință abnormă.

„Acela este strălucit, acesta ruinează popoarele.

„Rădĕcina aceluia este în inimă, a acestuia în fiere.

„Acela este aliat cu mântuirea; aceasta cu Iadul.

„Acela este idealul; acesta caricatura.

„Acela este ploaie roditoare, acesta secetă-arzĕtoare.

„Acela dă însuflețirea, acesta paroxismul.

„Acela duce la fapte vitejești, acesta la nebunie.

„Numele aceluia este glorie, al acestuia blăstĕm“.

Se înțelege, guvernamentalul visează pe opositionalii maghiari, care s'au arĕtat în delegațiuni atât de șoviniști în cestiunile armatei, dar' uită că și aderenților sei, dela Tisza Kálmán până la Beksics Gustáv li-se potrivește de minune această mă iastră descriere a șovinismului.

Darea în judecată a MEMORANDULUI.

Din *Sătmar* ni-se împărtășesc următoarele:

Domnul Dr. Vasile Lucaciu a fost dus din celula sa de închisoare înaintea judelui de instrucțiune, unde a fost de nou întrebat în causa Memorandului.

Dl Lucaciu la interogatorul judecătoresc a poftit și pretins, ca întrebările românește să 'i-se pună, ca procesul verbal asemenea românește să se facă, altcum protocolul nu-'l va subscrie și nu-'l va considera de al seu. Așa a purces și în închisoarea din Seghedin

Judele-instructor declarându-'i că nu știe românește și că nici protocolul nu-'l poate scrie în atare limbă, s'a provocat la multe, ca să-'l înduplece pe dl Lucaciu a ceda dela pretensiunea sa; între altele 'i-a reflectat la starea lui miserabilă în care se află în închisoare și să nu-'și agraveze situațiunea, ci dimpotrivă să se folosească de ocasiunea ce 'i-se îmbie. de a-'și schimba și ușura acea stare. Dl Lucaciu a declarat însĕ, că cu prețul predării drepturilor ce le are după lege ca cive și ca Român, nu-'l vor face să-'și îmbunătățească starea, deși simte până la amărîciune durerea și greutatea aceleia.

La aceste judele a cercat să afle un interpret, și între alții 'l-a aflat pe dl profesor dela gimnasiul regesc, pe Ioan Hozaș.

Dr. Lucaciu a declarat însĕ, că nu primește nici interpret, deoare-ce legea prescrie ca condițiune de cualificațiune la oficiali, și în casul present judelui de instrucțiune, să știe în graiu și scrisoare limba românească.

La acestea tot interogatorul a luat un caracter mai mult ca privat, cuasi confidențial.

'L-a întrebat judele pe dl Lucaciu, că luat-a și dînsul parte la conferența comitetului național ținută în Sibiiu la 25—26 Martie, în care s'a decis compunerea și așternerea unui Memorand contra legilor-și constituțiunii politice. Dl Lucaciu a rĕspuns că la o atare conferență unde s'a decis compunerea și subșternerea unui Memorand contra legilor și constituțiunii patriei nici-când n'a luat parte, dar' părtaș a fost la mai multe și și la conferența încriminată, în care s'a decis compunerea și așternerea unui Memorand pentru apĕrarea și revendicarea legilor și constituției patriei.

Cu acestea s'a isprăvit interogatorul cu dl Lucaciu.

E de observat tendența întrebării puse: luat-ai parte la conferența în care s'a decis Memorandul contra legilor și a constituției? Dacă da, recunoști însuți că ai lucrat contra legilor și constituției? Însuți te acuzi.

Dl Lucaciu a observat șireția și cursa, și le-a răspuns cu bărbăție.

Protocol nu s'a luat, sau barem nu s'a iscălit de Drul Lucaciu.

Foile din România despre noi.

„*Vestea*“ dela 22 Iunie scrie:

În zilele de 27, 28 și 29 Iunie curent, se va ținè în Sibiiu conferența națională română.

Față cu mĕsurile nespus de asupritoare la care au recurs în zilele din urmă, mai ales ultra-șoviniștii maghiari, împotriva românilor de peste munți, față cu sĕlbătĕcia ce ei o desfășură tot mai mult pe fiecare zi, această adunare a fraților nostri atât de subjugați, înfățișează o însemnătate deosebită, atât prin faptul că vor venì delegațiuni din toate părțile locuite de Români, cât și prin acela, mai cu seamă, că se vor căuta și discuta mijloacele pe care să le opună acestei năvăliri de mĕsuri asupritoare, acestui șuvoiu al furiei maghiare.

Astăzi când toată lumea civilisată recunoaște legitimitatea luptei Românilor, azi când presa străină inferează atitudinea atât de sfidătoare a trufașilor nostri vecini, și când față cu toate reprobările de toate infierările, departe de a se mai muia, din contră domnia tiranică se nevoiește a atinge culmele cruzimii și nesocotinței, astăzi când Românii își vĕd destul de limpede situațiunea, ei trebue să se grăbească a lua mĕsuri energice de apĕrare, de ocrotire a limbii și naționalității lor, de redobândire a drepturilor ce li-s'au răpit în modul cel mai arbitrar și cu mijloacele cele mai neînțelese pentru timpurile de civilisație în care trăim.

Și astăzi, cei îndĕrĕtnici, acei care au stat afară din lupta pe care Români ca Lucaciu, Rațiu și atâția alții, au dus-o și o duc cu atâtea jertfe și primejdie, ese acum și acestia din nemișcarea lor, înlăture ori-ce considerațiuni ce 'i-au îndemnat de a sta deoparte, și între la mijloc, meargă cu toții la Sibiiu, și împreună cu toți hotărească mijloacele de luptă — de lupta mare pe care trebue

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Poesii poporale.

Cât e satul meu de mare
Mândra mea pĕreche n'are,
Ea 'n joc sboară de ușoară
Ca un puiu de porumbioară,
Arză-te focul Sibiiu
De trei ori te ocoliiu
Nici o mândră nu-'mi găsiiu,
Dar' acasă 'n satul meu
Îmi aleg care vreau eu,
Mândră, dragă, pentru tine
Nu mĕ au vecinii bine,
La toți li ciudă pe mine
Că eu te iubesc pe tine,
Fie-'i ciudă, boala 'i calce,
Că tot mie n'au ce-'mi face,
Fie-'i ciudă, boala-'i mânce,
Că tot mie n'au ce-'mi zice.

Fost-am ficior nu prea foarte
Și-am iubit fetele toate,
Numai una 'mi-a scăpat
De eu nu o-am sărutat,
Dar' de-o fi să mai trăesc
Și pe aia o iubesc
Să știu că mĕ prăpădesc,
Nu-i frumos care se ține,
Ci-i frumos care-'i stă bine,
Nu-i frumos care-i ținut,
Ci-i frumos care-i plăcut,
Că m'a uns maica cu unt,
Să fiu la fete plăcut,
M'a scăldat tot către seară
Să fiu plăcut la o țeară,
Ca tămâia popilor,
Ca piperul Grecilor,
Ca vinul voinicilor.

Frunză verde 'n patru foi,
Când, treci, bade pe la noi,
Nu te uita oblu 'n curte,
Că eu am dușmane multe,
Ci te uită peste sat,
Să zică ca ne-am lăsat.
Tinĕră mĕ măritai
Și rea soacră-'mi căpĕtai,
Șede 'n vatră și mĕ latră,
Și-'mi strigă că nu-'s bărbată,
Ea prin casă nu mĕ lasă,
Nici la foc nu-'mi face loc
La fântână nu mĕ mînă,
La părĕu nu mĕ duc eu,
La pârlaz nu-'mi dă răgaz,
Caută, neico, să te las.

Cine iubește și tace
Ține-'l, Doamne, și-'i dă pace,
Cine iubește și spune
Nu-'l ținè, Doamne, pe lume,
N'aibă pită caldă 'n casă
Dar' nici sănĕtate 'n oasă.
Frunză verde lemn domnesc
Stau în loc și mĕ gândesc,
Cum pe lume să trăesc,
Altu șede, odichnește
Și-are parte de iubește,
Dar' eu lucru și muncesc
Și n'am parte să iubesc.
Bate vêntul iarba culcă
Dorul mândrei mĕ sufulcă,
Bate vêntul iarba crește
Dorul mândrei mĕ topește,
Bate vêntul iarba scoală
Dorul mândrei mĕ doboară.
Frunză verde din izlaz
'Mi-e jele, mândro, și năcaz,
Te-am iubit și-acum te las,
Nu te las eu de urît
Numai vremea 'mi-a venit
Mândro, de căsătorit,
Și eu mĕ 'nsor, mândra mea,
Și mĕ coc de jalea ta,
N'oi afla pe placul meu
Și mĕ coc de dorul tĕu,
La casă și la avere
La copíi și la muiere,
Trebe toate ce se cere.
Dar' la tine, mândra mea,
Am venit și te-am iubit
Și nimic nu 'ți-am plătit.
Rabdă inimă și taci,
Că toate tu 'ți-le faci,
Nu știu, Doamne, ce m'oi face,
Dorul după mândra-'mi zace,
Nu știu, Doamne, ce-oi petrece,
Că inima mea i tot rece.
Nu știu, Doamne, ce-oi ajunge,
Că inima mea tot plânge.

Frunză verde, floricea,
Am o mândră frumușea,
N'aș da-o să-'mi dea lumea,
Că cu lumea n'am ce face,
Mândră-i fata, bine-'mi place
Când îmi vine, mândro, 'n gând
Mĕ usc ca frunza de vênt.
Somnul meu nu-'mi este somn
Nici odihnă ca la om
Merg la birt și nu pot bea,
Vin acas' nu pot mânca,
De ciuda la mândra mea.
Știi, mândro, când ne iubiam,
Dintr'un mĕr ne săturam,
Dar' acum să am un sac
Nu le mai mânc eu cu drag.
Dorul mândri-i arzĕtor,
Că mĕ face călĕtor.
Așa-'mi vine une-ori,
Să mĕ duc pe munți cu flori,
Cu mândrele subsuori,
Să vĕd cum cresc floricele
Și să-'mi stêmpĕr a mea jale
Dorul inimioarei mele.

Culese de *Petru Ciorogar*, înv. în Valea-boului

Nume etruscice ce se finesc în u.

(Urmare din nr. 121.)

Zilachnu (I. 697. 886. 730 II. 160 etc.) și forma Zilchnn, ce înseamnă: ex silce fabricans, lapidarius, Steinhauer, Steinmetz, adecă: petrar, cel ce lucră cu petri. Lângă numele mortului a fost adaus „Zilachnu=petrar. Silez lat. peatră, stâncă, *s* a trecut în z,=zil. Lat. silex (sil=tare); *i* din sil trece în *o*, de aci solea (tare, fundament) solum pămênt; față cu apa, solidus tare.

Ziuna la Etrusci zină de lună, lat. Serena, gr. Selene (helene) luminătoare (*s*, în *h*); ziv-na poate fi din divina.

C. *Cuvinte comune etruscice, ce se finesc în* **u.**

Predomnirea lui *u* o aflăm și în cuvintele comune etruscice. Voiu înșira unele:

Aisaru (I. 453, 634) la Etrusci după Dionisie a însemnat: zeu (Dumnezeu); după Svetonie s'a scris aesar. Aisera (I. 635) e în genul femenin și înseamnă: zeă, zină“. *Ai* sau *ae* s'a rĕspuns de regulă ca *e*. Aci aflăm *u* la capĕt pentru forma masculină și *a* pentru cea femenină. (Din acest Aisar, Aesar s'a format numele latin Caesar, gr. Kaisaros, nemțește Kaiser, în evangelie: Chesariu. *Ca* în mai multe limbi e particulă de diminutiv și de regulă se pune la capĕtul cuvêntului, ear' *a* din *ca* trece și în alte vocale, dar' sûnt cuvinte unde *ca* se pune la început, astfel: ca—aisaru sau ca—aesar, apoi doi a întâlnindu-se se contopesc și de aci: C—aesar, d. e. Iulius

s'o ducă înainte, până la sosirea ciasului de isbândă.

În faţa unui duşman aşa de primejdios, esitările ori nĕcazurile personale nu-'şi au loc, nu-'şi au raţiunea de a fi. Un singur dor sĕ încălzească pe toţi, un singur gând pe toţi sĕ stăpânească — scăparea neamului românesc de sub jugul nepomenit de despotic al Maghiarilor.

Fie deci ca zilele de 27, 28 şi 29 Iunie sĕ lumineze pe cei-ce nu vĕd bine încă, şi sĕ adune la un loc, într'un mănunchiu, pe cei care au început şi dus lupta înainte, pe aceia ce au avut de încercat atâtea primejdii şi nevoi, ca şi pe aceia care au stat în nemişcare, şi cărora din ascunzĕtoarea în care au stat, nu li-s'au putut vedè nici lacrimile, nici durerea, pentru suferinţele atât de sdrobitoare ale Românilor subjugaţi.

„*Evenimentul*“ (Iaşi), dela 20 Iunie scrie între altele:

„De sigur, destăinuirile domnului C. Lucaciu nu vor întârzia a produce o impresiune penibilă atât în România cât şi în străinătate. Acest nou act de o barbarie extremă, comis de autorităţile maghiare în prejudiţiul celui mai activ luptător pentru causa sfântă a românismului, acest nou act de barbarie, zicem, trebue sĕ ne însufleţască sĕ mergem înainte sĕ luptăm cu cea mai mare înverşunare contra furiei maghiare care merge crescênd“.

= „*Presa liberă*“ dela Giurgiu în numĕrul dela 16 Iunie îşi termină primul articol astfel:

„Ori-cât ar căuta vrăsmaşii naţionalităţii noastre de peste munţi, sĕ constrîngă pe luptătorii ei de frunte, nu vor reuşi decât sĕ escite nişte sentimente prea înalte pentru a fi înăbuşite, şi care în loc de a se stînge, vor isbucni mai repede într'o mişcare violentă pentru apĕrarea familiei, a limbii şi libertăţii naţionalităţii noastre.

„Sĕ cugete bine, guvernul maghiar, care în secolul nostru numeşte crimă de înaltă tradare apĕrarea naţionalităţii noastre în Transilvania, dacă este politic a aduce la desperare pe Români prin persecuţiuni, ameninţări şi închisori, tocmai acum când şi Croaţii asupriţi nu aşteaptă decât semnalul emancipării naţionale“.

Năcazul „patrioţilor“.

Îi doare rĕu pe Unguri faptul, că fraţii nostri din România luând cunoştinţă de barbariile la care noi sûntem aici supuşi, se agită şi protestează.

„*Egyetértés*“ **dela 21 Iunie într'o corespondenţă din Bucureşti şi publicată sub titlul „Cum se înebunesc Valahii?“ dă în următoarele probă evidentă despre năcazul unguresc.**

Eată ce scrie un „patriot“ amărît:

„Foile române de aici erump în înjurături îngrozitoare din causă, că tribunalul din Sătmar a condamnat pe *Lucaciu* din nou la 13 luni temniţă, pe care trebue sĕ o facă nu în închisoarea de stat relativ bună dela Seghedin, ci în temniţa ordinară dela Sătmar. Nu se mai isprăveşte, prin presă, cu barbaria asiatică maghiară, brutalităţile sĕlbatice, tirănie sângeroasă şi alte expectoraţiuni oribile. Peste tot, aici e obiceiu a se scrie despre Unguri, ca şi despre nişte *câni turbaţi*, care ameninţă siguranţa publică a Europei. Şi cum sĕ nu scrie aşa foile pe aici, negenate de nici o consideraţiune, când „*Tribuna*“ dela Sibiiu — pe care aici în cafenele o ceteşte neîmpedecată toată lumea — obicinueşte a scrie pe acelaşi ton, fără-ca barbarismul maghiar atât de mult trimbiţat sĕ o ia la rĕspundere pentru aceste sudălmi, ori sĕ-'i ceară într'un chip oare-care satisfacţie.

„Presa de aici şi Liga fac tot posibilul ca pe *Lucaciu* sĕ-'l presente ca pe un martir naţional.

După-ce scrie apoi cum ţeara întreagă ferbe, cum prin toate oraşele României arată că se joacă cu atâta succes piesa „*Lupta pentru naţionalitate sau întemniţarea lui Dr. V. Lucaciu*“, dă cuprinsul acesteia, şi ajungênd la actul al treilea — răpirea copiilor pentru a-'i duce la kisdedóv-uri — scrie:

„Între parantes fie scris, acesta e partea cea mai sguduitoare a piesei. Când gendarmii au smuls din braţele mamelor pe copii, femeile din public au început sĕ plângă cu hohot, ear' bărbaţii au început sĕ înjure aspru şi tare, vrênd sĕ dee astfel expresie aspră revoltei ce simt în faţa barbariilor strigătoare la cer ale Ungurilor.

„Eată cu ce mijloace tîmpite lucrează fiii entusiaşti ai *României libere* în contra noastră.

Spune apoi că toate acestea se fac numai pentru-că guvernul unguresc nu este destul de aspru faţă cu ultraiştii!

Bine că nu propune sĕ se ridice furcile.

Preţul.

Ocupându-se cu articolul „Românului“, despre al cărui conţinut am dat ieri amĕnunte, „Budapesti Hirlap“ dela 21 Iunie scrie:

Colegul nostru din Bucureşti spune că noi Maghiarii şi Românii sûntem avisaţi unul la altul în lupta ce trebue sĕ ducem împotriva Slavilor ori alţi duşmani. Dacă aşa este, ce trebue sĕ dorim? După mintea sănĕtoasă nu-i aşa că trebue ca ei acasă ear' noi aici, tot acasă, sĕ progresăm, sĕ ne întărim. Pentru-că ce ar face ei şi ce am face noi cu aliat slăbit, neputincios? Dar' ce însemnează aceea, ca noi şi ei sĕ ne întărim? Însemnează, că ei acasă sĕ fie Români, ear' noi aici sĕ fim Unguri. Acum îşi fac toate pe faţă spre a-'şi ajunge scopul. Dar' ce ar spune ei dacă noi în loc sĕ-'i lăudăm pentru o astfel de muncă şi bucurându-ne de reuşită 'i-am dojeni şi am dorì sĕ ştim mai bine decât ei ce le este folositor şi ce stricăcios; dacă mereu 'i-am vexa cu vorba ca sĕ-'şi vadă de treabă, după-cum gândim noi, ear' nu după propria lor minte strîmbă. Ce ar zice, o repet, dacă am începe a exige ca pe seama Ciangăilor din Moldova (sûnt şi acum încă 80 mii) sĕ facă şcoale ungureşti, sĕ se acorde prefectură ungurească, sĕ le numească juzi ungureşti şi alţi funcţionari de ai lor. Apoi ne-ar rîde drept în nas. *Hane damus petimusque vicissim.* Dacă gândul Românului e sincer, sĕ nu aibă altă grije decât sĕ examineze dacă naţiunea maghiară este aliat destul de puternic şi demn de încredere al României. În altceva n'are sĕ se amestece deloc, căci numai noi vom hotărî pe ce căi şi prin ce mijloace avem se ne sporim şi sĕ ne întărim. Prima condiţie între cei-ce vor sĕ fie buni vecini e ca fiecare sĕ-'şi mĕture numai înaintea uşii lui. În afacerile noastre interne nu primim a ni-se dicta condiţii de alianţă nici dela România nici dela tripla alianţă. Pentru a putè fi buni aliaţi ai României noi Maghiarii întocmai ca şi ea isolată cum este ca şi noi, prima condiţie este că trebue sĕ ne facem cât se poate mai mulţi Maghiari. Imboldul de a se menţinè, împinge fiecare stat sĕ sporească şi întărească poporul din care se compune naţiunea: Germanul pe cel german, Francezul pe francez, Italianul pe italian, Românul pe român, Ungurul pe maghiar Ceea-ce este legea pretutindeni în lume, nu poate fi altceva decât lege şi în Ungaria. Aceasta este interesul nostru bine priceput şi singurul de mântuire, precum şi a tuturor acelora, care pot socotì pe noi în vreme de primejdie, prin ur mare, potrivit învĕţăturii *Românului*, aceasta este şi interesul României. De ce-'şi bate deci capul on. nostru confrate bucureştean cu cestiunea noastră românească, în care cugetând senin n'are ce căuta. Din două una: sau nu e permis a agita această cestiune, sau trebue sĕ renunţe ca poveţele lui sĕ le privim ca serioase şi sincere, ear' mai ales nu drept altceva decât forma mai domoală în care se manifestă duşmănia română în contra noastră.

Chiar modul lui de a resona ne îndreptăţeşte la această presupunere. Cine îşi ia sarcina de a fi împăciuitorul între noi doi, nu poate vorbì fără critică despre calumniile din partea Ligei; acela ar trebuì sĕ se convingă cu propriii lui ochi, cum poate sĕ stee altfel cestiunea română la noi. Sĕ vină aici, bucuros îl vom orienta.

Dar' fără aceasta cu ce drept îndrăsneşte a arunca asupra noastră odiul duşmăniei? Agităm noi oare contra Românici? Ne amestecăm noi oare în treburile Valahiei? Nu oare apĕrare proprie facem învîrtind armele, şi încă în chip cât se poate de blând? Dar' când un Ungur, Sêrb ori Bulgar, fie acela ori-şi-cine, s'ar da la un rol în interesul consângenilor sei în chipul cum o face la noi Lucaciu, agitatorul întemniţat, pe acela Valahii nu 'l-ar băga în închisoare de stat comodă, ci 'l-ar frige în frigare...

Şi'apoi cum îndrăsneşte un Valah, faţă cu noi, sĕ pronunţe cuvêntul şovinist? Dar' Liga şi aderenţii ei au ajuns deja caricaturi ai şovinismului. Valahii au întocmit la Viena, Graţ, de patria lor nici mai vorbim, şi în Ungaria cancelarie de agitare, şi încă ei ne acusă că sûntem şovinişti? Starea desperată a Românilor nostri este o poveste mincinoasă; că noi am maghiarisa cu forţa, este o minciună desperată. Realitate este numai, că în ţeara noastră e atâta libertate, că ori-şi-cine poate abusa de ea fără teamă. De aici numele rĕu ce ni-s'a dus în lume, lăţirea acestei faime e protejată numai de libertăţile noastre. Că în Europa nu ar fi cine sĕ aproabe tendenţele noastre, asta e numai vorbă goală. Numai că noi nu umblăm prin Europa cu Memorande ca nişte cerşitori orbi, strigând şi cerênd milă, ca biurourile, agenturile şi Memorandele valahe. Se înşeală însĕ „**Românul**“ dacă crede că Europei îi pasă mult de certurile noastre. Europa se uită ce folos poate sĕ iee dela naţionalităţi, ear' când a fost vorba de ruperea pânii, noi totdeauna am avut un rol onorabil. Şi acum sûntem preţuiţi de tripla alianţă şi avem înşine conştienţă despre însemnătatea noastră în tripla alianţă şi în privinţa asta nici calumniile de mai demult săseşti — care acum au încetat — nici Memorandele valahe acum la modă, dar' care vor înceta şi ele, nu au fost în stare sĕ ducă în rătăcire pe cei interesaţi.

Cu toate-că sûntem însĕ în aşa societate bună în Europa, împrejurarea aceasta tot nu ne face nesimţitori faţă cu ideile „**Românului**“. Buna prietenie a noastră are însĕ o condiţiune sine qua non: în treburile noastre interne sĕ nu se amestece nici Slavii, nici Românii, şi nimeni în lume.

Goana din Ungaria.

Sub acest titlu „*Lupta*“ din Bucureşti publică următorul articol:

De dincolo ne vin ştiri triste: guvernul maghiar a luat o atitudine cu totul ostilă faţă cu elementul românesc.

Toţi Românii care au contribuit în ultimele vremuri, la luminarea Europei asupra despotismului maghiar, toţi aceia *care au pus mâna pe drapelul redeşteptării naţionale, sûnt daţi judecăţii* şi ameninţaţi cu sĕlbatecul regim penitenciar ungar.

La o asemenea acţiune provocătoare, nu se poate rĕspunde numai cu violenţa presei, nici numai cu manifestaţiuni platonice de stradă şi de întruniri; situaţiunea este pre grea pentru-ca sĕ ne mărginim la spărietori care pot sĕ mulţumească o clipă egoismul nostru naţional, dar' care nu vor uşura întru nimic pe cei ameninţaţi. Astăzi a venit vremea ca mintea bărbătească şi priepută sĕ lucreze şi sĕ dee *deslegarea*.

Evident că în rîndul întâiu trebue pregătită opiniunea publică, trebue aţîţat elementul inflamator, dar' nu trebue sĕ ne oprim aci. Opiniunea publică din România poate avè o prea frumoasă înrîurire asupra cercurilor noastre conducĕtoare, ea poate influenţa actele guvernului, ea poate pătrunde până la palat şi dat de gândit regelui, însĕ principalul este: ce facem cu Ungurii?

Acolo, peste munţi, se tratează astăzi marele proces al descompunerii noastre naţionale, acolo se lucrează cu o patimă febrilă, la ruinarea marelui nostru ideal de rasă, la risipirea celui mai frumos vis al neamului românesc. Dacă ar fi numai un conflict trecĕtor, un incident fără importanţă, unul din multele procese personale care au isbit în fraţii nostri militanţi, poate-că n'am avè cuvinte sĕ ne alarmăm prea mult, însĕ caracterul persecuţiunilor s'a schimbat cu totul şi ele s'au întins deodată asupra întregei pături inteligente. Putem oare privì cu indiferenţă la distrugerea tuturor speranţelor noastre?

Nimenea, nici cabinetul român, nici regele Carol I., nici tripla alianţă, nici împĕratul Germaniei nu pot pretinde sĕ primim cu resignaţiune soartea ce ni-se croeşte. A perde elementul român din Transilvania, a-'l descuraja prin nepăsarea noastră este a lucra ca nişte nărozi la perirea noastră sigură. Raţĕmul nostru, reserva vitală a neamului, care va trebuì sĕ împrospĕteze şi sĕ împuternicească elementul neamestecat al clasei inteligente, trăeşte peste munţi: Din toate punctele de vedere deci, din punctul de vedere naţional ca şi din cel cultural, ca şi din cei politic, interesul nostru mare este: sĕ împedecăm opera distrugĕtoare care urmează peste munţi.

Înţelegem conlucrarea cu Germanii împotriva imperiului rusesc, înţelegem interesul pe care-'l avem ca sĕ stăm în bune relaţiuni cu puterea omnipetentă a Europei, înţelegem însĕ şi tendenţa naturală a regelui Carol de a contribuì la puterea şi la strălucirea marei Germanii. *Nu putem însĕ admite o acţiune comună cu domnii dela Pesta.*

Vom cercetà această cestiune mai pe larg, pentru astăzi o întrebare se impune: Susţinĕtorii regelui nostru, susţin că de mare preţ a fost pentru România presenţa unui Hohenzollern pe tronul ei! Ei bine, cât a făcut şi face dînsul pentru causa noastră cea mare?

Constantin C. Bacalbaşa.

Corespondenţă din Macedonia.

Macedonia, 3/15 Iunie 1893.

În scrisoarea mea precedentă spusei că resolvarea cestiunii bisericilor române din împĕrăţia otomană nu este atât de dificilă cum vor s'o presente unii, sau cum pare a fi dînsa.

Într'adevĕr ce caută Românii?

Ei nu vor decât liber exerciţiu în bisericile comunale române; asta este toată reclama în privinţa bisericilor. Şi dacă patriarchul ecumenic s'ar îndura şi ar admite această pretenţiune justă a Românilor, nu încape nici o îndoeală că toţi Românii s'ar mulţumì şi ar continua şi în viitor a recunoaşte de şef religios pe Neofitos din Bizanţ. Deci cum se poate vede toată treaba stă aci, adecă dreptul de a slujì prin biserici româneşte.

Ei bine, acest lucru deja îl au în sine Românii. Sĕ nu se pară ceva exagerat ceeace susţin, nu este decât purul adevĕr, deoare-ce faptele presente o probează îndestul.

Am spus deja, că acolo unde sentimentul naţional s'a desvoltat pe deplin, unde Românii s'au trezit din somnul secular în care fură adûnciţi şi căpĕtară dorinţa conservării naţionale, unde elementul adversar sau al grecomanilor este doborît, stîns sau ca sĕ mĕ exprim mai limpede luminat, acolo zic, Românii n'au trebuinţă de iradele şi firmanuri împĕrăteşti, nici de permisiuni patriarchice spre a slujì româneşte prin bisericile lor. Pentru dînşii cestiunea bisericească este resolvată; ei au toate drepturile şi dispun de bunurile comunale aşa cum le dictează conştienţa naţională, neaşteptând ca archiereul grec, pe care nici nu vreau a-'l recunoaşte, sĕ se mai amestece în afacerile lor comunale.

În astfel de condiţiuni se află toate comunele (din nefericire puţine la numĕr), unde românismul a progresat prin şcoală, unde sentimentul naţional este îndestul desvoltat; astfel sûnt: Ochrida, Hrupiste, Băiasa, Gopeşi, Turia şi Furca.

Pe când în comunele unde românismul este slab de tot faţă cu adversarii, Românii nici nu îndrăsnesc sĕ se încerce a reclama ocupaţiunea vre-unui local comunal de şcoală ca d. e. în Bitolia, Magurova, Tîrnosa şi altele.

Ear' acolo unde partidul român se simte puţin tăricel, Românii se impun prin forţă a ocupa ceea-ce de drept le aparţine, fie biserică, fie şcoală comunală, acolo se întêmplă scenele sângeroase, ale căror consecuenţe funeste tot Românii sûnt victimă, astfel a fost prin comunele Cruşova, Clisura, Perivole, Nijopole şi Moloviste.

Aşadar' cum se poate vedè clar cestiunea bisericii depinde foarte mult dela desvoltarea sentimentului naţional.

Unii au voit sĕ creadă că prin biserică se poate desvolta mai bine românismul decât prin şcoale, că ceea-ce timp de 20—30 de ani n'am putut reuşì prin şcoale, acum prin biserică vom obţinè.

Şi prin biserică dînşii înţeleg recunoaşterea şi numirea de cătră Înalta Poartă a unui episcop român. Cu alte cuvinte ei socotesc ca nodul gordian al resolvării cestiunii naţionale româneşti este un episcop român pentru toţi Românii din Turcia.

Cât de mult se înşeală! Se poate oare presupune, că cu numirea sau venirea episcopului sĕ se convertească toţi Românii, aşa ca sĕ nu mai luptăm pentru luminarea grecomanilor? Se poate presupune că episcopul român va avè acea putere magnetică ca sĕ atragă la sine pe toţi grecomanii şi sĕ-'i facă sĕ îmbrăţişeze românismul? Eu zic că nu. Episcopul nu-'i poate lumina şi convertì. Episcopul nu va putè nici visita măcar o comună română cu sentimente ostile aşa, că episcopului trebue sĕ-'i premeargă şcoala.

Bine este pentru trufia naţională sĕ avem şi noi Românii un şef spiritual; un episcop la care sĕ ne adresăm amarul sufletului nostru, care sĕ se înfăţişeze înaintea autorităţi turceşti, care în unele locuri abusează de posturile ce ocupă şi-'şi bat joc de Români, în modul cel mai nemernic, prin recunoaşterea episcopului, însĕ cestiunea naţională română nu se resolvă.

Cestiunea bisericească este consecuenţa desvoltării intelectuale a Românilor prin instrucţiune românească; numai şcoale şi şcoale bine organisate, bine îngrijite şi bine conduse pot sĕ resolve cestiunea naţională română.

Autorităţile imperiale nu ne pot oprì de a ne insrua în limba noastră. Desvoltarea neamurilor din împĕrăţie prin propriile lor şcoale naţionale este acordată prin legi.

Aşa deci odată toţi Românii avênd bune sentimente româneşti cine-'i mai poate oprì ca în comunele lor sĕ nu slujască româneşte?

Sĕ presupunem pentru un moment că în frumoasa şi pitoreasca Cruşova toţi locuitorii ar fi luminaţi, ar fi îmbrăţişat românismul; mai putè acolo sĕ resideze archiereul grec? Nu 'l-ar gonì Cruşovenii şi d'acì, cum aceasta o făcură la rîndul lor Ochridenii? vechia residenţă episcopală. Aşa s'ar întêmpla prin toate comunele române, când am reuşì sĕ luminăm pe grecomani; am spus că grecomani numim pe Românii cu sentimente greceşti.

De aceea deci repet că trebue sĕ se pue mai multă stăruinţă asupra organisaţiunii şcoalelor noastre, ca sĕ nu regretăm când alte neamuri ne iau înainte.

În ţara aceasta n'avem sĕ luptăm pentru lung timp cu grecismul, care este în apunere, nici cu patriarchatul a cărui putere şi influenţă scade.

Pentru-ce dar' sĕ insistăm asupra unui lucru pe care îl putem obţinè cu uşurătate, s'au care vine de sine şi sĕ negligăm adevĕrata temelie a causei?

Şcoalele nu trebuesc neglijate.

Meciu Bon.

CRONICĂ

Sporirea taxei şcolare în şcoalele secundare. „Magyar Hirlap“ scrie că ministrul Csáky a exmis un circular, prescriind că dela viitorul an şcolar începênd taxa şcolară la gimnasii va fi sporită dela 24 fl. la 30, şi în şcoalele reale dela 18 fl. la 24.

*

Petrecere în Beiuş. Abiturienţii, care au depus maturitatea în a. c. la gimnasiul gr.-cat. de Beiuş învită la petrecerea cu dans ce o vor arangia în 1 Iulie 1893, în curtea „Ospĕtăriei opidane“, la cas nefavorabil petrecerea se va ţinè în sală. Venitul e destinat pentru îmbunătăţirea bibliotecii tinerimii. Preţul de întrare după plac. Începutul la 8 oare seara. Damele sûnt rugate a se presenta cât de simplu.

*

„Reuniunea igienică din comitatul Sibiiului“ îşi va ţinè adunarea sa generală în ziua de 13 Iulie viitor cu programul următor: 1. Darea de seamă anuală pentru anul 1892. 2. Cercetarea socotelilor din anul 1892. 3. Propunerea privitoare la barace transportabile, eventual propunerea privitoare la în-

---

Caesar, şi C—aesar înseamnă: zeu mic. Deşi am făcut un studiu întins asupra cuvêntului, voiu împărtăşì numai resultatul. Aisar sau Aesar e cuvênt aric ori celtic din Asia şi se află la capĕtul numelor al multor domnitori din Asia, d. e. Nabukedn-esar (în biblie: Nabuhodon-osor, osor cât esar) etc. Numai pentru înţelesul acesta s'a susţinut că titlul de domnitor în: Kaisaros, Kaiser. Aisaru purcede etimologice din: ais mare, înalt şi din ar (celtice air) om: domn; deci însemnă: mare domn. Din acest ar=domn, e la Unguri *ur*, domn. *U* din Aisar *u* la Etrusci, pentru înţeles e superfluu, asemenea *os* la Greci în Kaisaros, dar' limbile aşa adaug sufixele lor; Latinii în sute de cuvinte au adaus pe *us* superfluu.

La noi se află cuvêntul: copil. Acest cuvênt după dicţionarul Academiei Române se deduce din: pupillus, prunc rĕmas orfan după părinţi, şi se zice că *p* dela început s'a strămutat în *c*, de acì cupillus, copil. Dar' noi auzim chiar pe părinţi zicênd: copilul meu, copiii mei, şi nu tutorii cătra orfani. În cuvêntul copil, ce e din diminutivul *cu*, ear' pil e din fil, ce se află în latinul filius, la noi azi, fiiu.

Cenu (I. 451, şi în alte 4 locuri, II. 4. 76 şi în alte 7 locuri.) Cenu epte felic e o inscripţiune etruscică, tradusă pe latinie: cenam epularem felicem dedit, adecă: a dat o cină ospĕtoasă fericită. (Încă şi în latina veche s'a aflat cuvinte şi nume terminate în *u* şi anume în casul de acusativ singular masculin (Corseu 324): locu, lectu, donu, longu, collegiu, adorsu, Antiocu. În latina poporală mai târzíu s'a aflat (Corsen 430), cunnu, incestu, multu, pesu, barbaricu, Optandu, Albiu, Floru, secundu, Mariu, Sepeu,, Vibiu; ear' în umbrica (pag. 431) Kallu tertiu, în oscica: Veru Saxinu. Astfel se poate primì de positiv, că coloniele romane aduse în Dacia, încă în Italia a aflară pe *n* pe *s* şi pe *m* din cuvintele latine terminate în *us*, *um*, şi că căderea lui *s* şi *m* nu e corupţiunea limbii latine poporale prin coloniile aduse.)

Acì vedem, că până-ce la Latini e: cena femenină, la Etrusci e cenu, masculină. Cena de origine va fi fost peste tot femenin, pentru-că aşa a rĕmas şi la noi, dar' prin cenu se vede inclinarea spre *u*). Cena, la Latinii cei vechi, cesna, la umbri, çesna la Sabini scesna, — astfel a căzut *s*, şi a rĕmas cena.

Dr. Crainicean în „Luminătoriul“ nr. 58 din 1891 arată că la Românii din Bănat (pe la Oraviţa) se află: lampu în loc de lampă. Eu în Rĕşinari am auzit: Dă prânzuri şi cinuri.

Cesu (I. 453 etc. II. 96, 109 etc.) înseamnă latineşte: cista, adecă: arcă, ladă, cuthiă etc. Cesu înseamnă sicriu, ladă pentru morţi; ladă pentru cenuşă. Rădĕcina în etrusciclul: scedto, cedto, a trecut prin cedtu, cessu, s'a format cesu, şi e de o rădĕcină cu latinui: casa, castrum, la umbri şi la osci: castru, din sanscr. scad a ascunde, a acoperì. (În Bănat e cuvêntul românesc: chĕs, chĕes ce înseamnă: pungă, săculeţ).

(Va urma.)

trebuințarea capitalului destinat pentru cumpărarea de barace, pentru procurarea de desinfectatori transportabili. 4. Preliminarul pentru anul 1894. 5. Propuneri ce se vor mai ivi.

*

Ştire literară. În editura „Institutului Tipografic“ a apărut „Al X-lea proces de presă al ziarului „*Tribuna*““ cu o prefață foarte interesantă pentru cei-ce se interesează de mișcarea politică a noastră.

*

O palmă şoviniştilor. În una din ședințele municipiului orașului Pressburg propunêndu-se votarea sumei de 60.000 fl. pentru a se ridica cu prilejul milleniului o statuă Mariei Teresia, membrul municipal Iohan Tschida s'a sculat și pronunțându-se contra sumei, zicênd că orașul n'are bani pentru asemenea lucruri, le-a mai spus șoviniștilor și următoarele: „De altfel nu Ungurii au mântuit patria, nici monarchia și nici casa domnitoare. Dacă nu venia generalul străin Laudon și archiducele Eugen, Turcii și acum ar fi pe capul nostru!“ Se înțelege că pe „patrioți“ aproape 'i-a scos din minți aceste cuvinte. Au început să sbiere și să urle, de a trebuit să se suspende ședința.

*

Dr. Lueger. În seara zilei de 20 Iunie, neînfricoșatul conducător al partidului antisemit era de față la o întrunire din suburbiul Neulerchenfeld și după isprăvirea ei ducêndu-se acasă se sui în trăsură cu un cal. Abia vizitiul începuse a mîna și calul se spăria începênd a sări și a da cu picioarele. Aproape de podul Elisabeta, trăsura se isbi de o grămadă de butoaie, Dr. Lueger sări afară și căzù, ear' o roată îi trecù pe deasupra pulpei. Rana după doctori nu e primejdioasă, totuși trebue să stee mai multe zile în pat. Îi dorim grabnică însănătoșare.

*

Testamentul lui Gr. T. Brătianu. Foile din București anunță: În privința testamentului regretatului Grigorie T. Brătianu, că există un asemenea act datat din 1888 și că se află depus la casa de depuneri, dl Gr. C. Cantacuzino, directorul ziarului „Voința Națională“ a anunțat pe tribunalul Ilfov că în 1888 defunctul G. T. Brătianu 'i-a încredințat recipisa testamentului depus la casa de depuneri. Nefiind un altul mai recent, tribunalul va fi sesisat și astfel va deschide acel testament, prin care se asigură, că Gr. T. Brătianu lasă întreaga sa avere pentru spitaluri și alte instituții de binefaceri, și mai lasă fiilor lui Ioan C. Brătianu o sumă însemnată, ear' fraților sei nimic.

*

Un Român distins. Mai multe ziare bucureștene anunță că dl George Moroianu, unul din harnicii luptători ai ligei din Paris, va fi numit profesor la catedra de limba și literatura română ce se va înființa la universitatea din Montpellier.

*

Limba română la Montpellier. „Timpul“ ce ni-a sosit astăzi scrie că dl V. A. Urechiă, președintele Ligei culturale și membru al Felibrului latin, a primit din partea dlui Roque Ferrier, presidentul acestei din urmă asociațiuni, următoarea telegramă: „În ședința asociațiunii Felibrilor s'a votat în unanimitate următoarea propunere: Subsemnații emit dorința ca Montpelier să devină definitiv un centru universitar și că drepturile ce îi sûnt făgăduite prin legea acum pendentă înaintea senatului să fie completate prin crearea între altele a cursurilor de limba română și macedo-română“. Acest proiect de lege va veni în curênd în discuția parlamentului francez. La aceasta dl V. A. Urechiă dete următorul răspuns telegrafic: „În numele universităților române mulțumim pe suscriitorii dorinței de a se înființa un curs de românește la facultatea de litere din Montpellier. Să ne cunoaștem bine, ca să ne iubim mult“ !.

*

Descoperire archeologică După o știre din Atena, publicată în foile engleze, că un membru al școalei archeologice franceze a descoperit pe lacul Kopais fundamentele unui mare palat din timpurile dinastiei Minyas, care odată domnia cu strălucire în Bocoția

*

Ştire sensaţională. Ziarul boulangist „*La Cocarde*“, în unul din ultimii lui numeri, publică cu niște slove enorm de mari următoarele rînduri iscălite de însuși editorul seu Duert: Ședința camerei de ieri a fost numai preludiul unei serii de desvăluiri de cea mai mare gravitate, care vor fi date peste puțin în vileag la tribune și în ziare. Eu și cu un prieten de ai mei am furat, sau mai bine zis am pus de s'au furat niște documente, care au importanță enormă din punctul de vedere patriotic. De acum chiar mărturisim că locul ne este înaintea juraților, căci aceea ce noi am săvîrșit, seamănă mult cu spargerea unei casse de fer. Dar' am făcut-o în interesul patriei“. Privitor la această știre, editorul ziarului „*Figaro*“ a avut convorbire cu redactorul „*Cocardei*“, care 'i-a declarat că posede niște documente, provenind din Anglia pe care *Millevoye* (fost boulangist) le va înmîna guvernului. Unii zic, că e vorba de tradare de patrie, în care ar fi implicată Italia, alții spun, că documentele se referă la relațiunile în care se afla Ovreul *Clémenceau*, cu guvernul englez: „*La Cocarde*“ mai scrie următoarele: „Din cassa de fer a ambasadei engleze din Paris am furat documete de cea mai mare importanță. Cum s'a întêmplat lucrul, o vom spune înaintea juzilor. Din documentele acelea reese că documentele foarte importe ale guvernului francez au fost furate, copiate și vêndute guvernului englez de un om politic francez plătit de guvernul Angliterei“. Cercurile politice nu cred că toate cele spuse de „La Cocarde“ sûnt adevărate. Deputații Morès și Millevoye s'au dus la ministrul de externe să-'i arete documentele furate.

*

Nouă maşină de războiu. Inventatorul melinitei, chemistul Turpin s'a pronunțat către unii ziariști despre mașina sa de curênd indentată în următorul mod: „Cred că vom ajunge acolo încât să spulberăm ca printr'o suflare de vênt mai multe corpuri de armată aflătoare pe câmpul de bătălie. Câteva deșarge vor fi de ajuns, căci aparatul operează groaznic și eu sûnt sigur de reușită. Aparatul este lesne de mânuat, deoare-ce patru soldați sûnt destui spre acest scop; se poate și lesne transporta cu doi cai“. Principiul nouei invenții este după spusele lui Turprin electricitatea și atât de simplu, încât fiecare văzênd aparatul se întreabă mirat: „Atâta tot? Și lumea nu gândia încă la așa ceva?“

Din public.*)

Mulțumită publică.

Subscrisul în numele micuților școlari și școlărițe dela școala română greco-catolică din Ighiu, aduc cea mai călduroasă cordială mulțumită publică marinimoșilor domni și doamne, care au binevoit a contribui la premierea acestora în examenul din acest an școlastic, ținut în 11 Iunie n. a. c.

Georghe Anghel, controlor de contab. 2 fl.; Aron Betecui, notar cercual în Benic 1 fl.; Ioan Dumitrean, învățător gr.-cat. în Șard 1 fl; Emerich Mihály, primar opidan 1 fl.; Ioan Domșa, învățător gr.-cat 50 cr.; Nicolau Florescu, proprietar 50 cr.; Basiliu Andrea, paroch gr.-catolic 30 cr.; N. N. 30 cr.; Nicolau Anghel 10 cr.; Marina Maxim 10 cr.; Stefan Anghel 20 cr.; Ioan Maxim, preot gr.-oriental 30 cr.; N. N. 10 cr.; Teodor Pop, preot or.-or. în Bucerdea-vinoasă 20 cr.; Vasile Bucerzan 20 cr.; Tiron Dobo 16 cr.; Ioan Dobo 13 cr.; Adam Maria 4 cr.; Ioan Chisbacu 10 cr.; Raveca Anghel 10 cr.; Ioan Costea 14 cr.; Vasile Părău 20 cr.; Andronic Bucerzan 20 cr; Anghel Moise 13 cr.; Dimitrie Iancău 10 cr.; Ioan Bocșa 10 cr.; mai mulți 15 cr.; N. N. 10 cr.; N. N. 6 cr.; Maria Birișiu 20 cr.; N. N. 40 cr.; N. N. 10 cr; Ilie Radu 20 cr.; N. N. 6 cr.; Ana 10 cr; Barabanțan 10 cr.; Spiridon Morariu 10 cr.; Ioan Păcurar 10 cr. Suma 10 fl. 89 cr. care sumă s'a distribuit între elevi după finirea examenului.

Poftindu-le și pe viitor zel și iubire către școală și înaintarea ei.

Ighiu, 18 Iunie 1893.

Ioan Domșa,
învățător.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

SERVICIUL TELEGRAFIC
al „TRIBUNEI“.

Câmpeni, 23 Iunie n. (Telegramă particulară a „Tribunei“.) În noaptea de 21 Iunie în muntele Marșoaia, proprietatea comunei Scărișoara, din partea păzitorilor pădurilor erariale au fost **împușcați 7 Români.** Unul a rămas mort la moment, 6 mai greu sau mai ușor răniți.

Paris, 23 Iunie n. În ședința camerei Millevoye a început, fiind sala neobicinuit de plină, interpelația sa în afacerea lui Herz. Ministrul-president a declarat, că medicii exmiși au constatat, că Herz nu este transportabil. Relativ la documentele furate a dcelarat ministrul-president că s'a introdus cercetarea. Deja după cele dintâiu cuvinte casa a înțeles (?) că pretinsele destăinuiri sûnt o mistificare bădărană. Ședința s'a închis cu o ordine de zi, prin care calumniatorii Millevoye și Deroulède sûnt stigmatisați. Acestia 'și-au depus mandatele. Posiția guvernului s'a întărit mult în urma acestei desbateri.

Viena, 23 Iun. n. Cont. Taaffe a avut o conferență cu Chlumecky Jaworski și Plener. Scopul conferenței e de a asigura o majoritate care să voteze o novelă relativă la împărțirea cercurilor judecătorești, în cas când dietele provinciale refusă a-'și da părerea asupra lor.

Budapesta, 23 Iunie n. Conform raporturilor oficiale despre starea semănăturilor, în luna Iunie grâul și sécara s'au îmbunătățit cu 7%, orzul și ovăsul cu 8%.

Bibliografie.

A apărut:

„Al X-lea proces de presă al ziarului „Tribuna“ *și o prefață retrospectivă*“.

Se află de vênzare la „*Institutul Tipografic*“. Prețul 25 cr.

A apărut:

„*Micul prieten al copiilor*“, adecă „*Carte pentru învățarea scrierii și cetirii*“, de Silvestru Moldovan. Cu o îndrumare la finea cărții. Prețul broșat 22, legat 25 cr. Editură proprie. Sibiiu, 1893.

A apărut:

„*Magyar-román zsebszotár*“ (Dicționar maghiar-român.) De Octavian Barițiu, profesor gimnasial în Năsăud. A doua edițiune îndreptată și completată. Cluj, 1893. Librăria universității Ioan Stein. Prețul 1 fl. 40 cr.

A apărut:

„*Incercări în vocalismul limbii române*“, de Alexie Viciu, profesor. Blaj, 1893. Tipografia seminarului gr.-cat. Prețul 25 cr.

Îndemnăm pe cetitorii nostri să-'și procure o cărticică de actualitate tipărită în modul cel mai elegant pe hârtie olandeză ce a apărut de curênd în editura librăriei C. Sfetea din București.

Grigorie T. Brătianu, vieața și activitatea mult regretatului patriot. Prețul 1 leu. Se află de vênzare și la „Institutul Tipografic“.

A apărut:

Marșul „*Caritatea pentru două piane cu opt mâni*“, de C. M. Cordoneanu. Acest marș este scris expres într'un stil ușor pentru elevele de prin institutele private, pentru festivități școlare, ca examenul etc.

Recomandăm domnilor profesori de musică și direcțiunilor școalelor private această compositiune de un bun efect.

Se află de vênzare la toate magazinele de musică din București cu prețul de 5.20 lei.

A apărut în București:

Ioan Amos Comenius: „*Didactica Magna*“, tradusă și însoțită de o precuvêntare și introducere de Dr. *Petru Garboviceanu*, profesor. Prețul 3 lei.

Este opera monumentală a unui mare pedagog, tradusă de un bărbat de școală competent. O recomandăm cu căldură cărturarilor nostri.

A apărut din colecțiunea Steinberg:

Crasescu V.: „*Novele*“. Volumul II. Prețul 1 leu.

A apărut:

„*Colecțiune de plante*“ sau „*Herbariu*“, arangiat de I. Moisil, profesor la gimnasiul real din Slatina, menit pentru așezarea plantelor uscate, adunate de elevii școalelor secundare speciale sau de universități. Colecțiunea este însoțită de 340 etichete pentru plante, tipărite în limba română și latină precum și de o instrucțiune, în care se explică adunarea, uscarea și așezarea plantelor în herbariu etc. Prețul unui exemplar 2 lei 80 b., cu coperte în colori 4 lei.

Se află de vênzare la librăria societății „Încuragiarea comerciului român“ în Slatina.

Călindarul zilei.

12/24 Iunie n. 1893.

Iulian: C. P. Onufrie c. m.

Gregorian: Ioan Botez.

Soarele: resare 3.46 apune 8.19

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 23 Iunie n. 1) oare dimineața.

Presianea atmosf. în mm. (Mediul lunar 724.4)		Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vêntului
Observată	Diferența din preziuă			
721.8	+3.5	+17.4	+23.5+13.1	V

Din țeară 20 Iunie n. 8 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vêntul	
			direcția	tăria
Budapesta	757	+ 17 7	SO	1
Sătmar	760	+ 18.9	SO	3
Cluj	760	— 14.6	NO	5
Orșova	762	+ 16.2	S	1
Arad	760	+ 20.0	S	5
Pancicova	760	+ 20.9	SV	3

Sosiți în Sibiiu.

La 23 Iunie n.

Hotel „*Neurihrer*“. S. Müller, din Viena. I. Böhm, din Budapesta, comercianți. I. Preisich, inginer și Dr. Spilka, medic, din Budapesta. Boer, cu soția, din Cârți oara. A. Auslender, mare-proprietar, din Arad.

Economic.

Belgrad. În urma unei ordonanțe a ministrului finanțelor, toate coletele de mărfuri provenind din stațiunile sêrbe de pe Dunăre și care întră în Sêrbia prin Orșova si Baziaș, vor trebui, cu începere dela 1 (13) Iunie, să fie plumbuite; ear' toate obiectele supuse la taxele de accis vor suferi revisuire vamală, dacă sûnt suspecte. Mărfurile neplumbuite vor fi tratate ca produse străine și acelea a căror revisuire va fi refusată nu vor fi expedate la destinație.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuite în 7 Iunie v. 1893

Löeventhon lui L. & M. Feitler porumb poșu 10 000 hect. 7.50 lei. P. Theohar & Co. lui Zamfirescu, porumb 1300 hect. 7.20 lei. Theohar & Co. lui Frenghel, porumb 1000 hect. 7.50 lei. M. Roth & Co. lui Galiatzato Frères, grâu 2700 hect 9.65 lei. P. Cavadia lui M. Schmirer, grâu 1650 hect 5 lei. U. I. Negrobonte lui M. Schmirer, grâu 1650 hect. 8.15 lei. Cavadia lui M. Schmirere, orz 2800 hect. 5.10 lei. J. Dreifus & Co. lui A. Erfling, porumb 7000 hect. 7,45 lei. V. Tasu lui M. Nicolopulo, orz 2500 5 lei. Nichiforescu lui Peirano fils & Co., porumb 3750 hect. 7.63 lei. Galano & Luludi lui C. Nicolopulo, porumb 7000 hect. 8 lei. F. Carnevali lui Roth & Co., porumb 1500 hoct. 7.42½ lei. Tzuclos & Lecos lui Löventhon, pouumb 1000 hect. 7 45 lei. U. Negroponte lui L. &. M. Feitler, porumb 10 v. 7,45 lei. Frații Bach lui Kirschen & Diamant, porumb 6000 hect. 7.45 lei. Tzuclos & Lecos lui Roth & Co., 1500 hect. 7.45 lei. U. Negroponte lui Erfling, porumb 200 hect. 7 50 lei. A. Embirico lui Chrisoveloni fr. porumb 750 hect. 7.45 lei. C Cotis lui F. Carnevali grâu 3500 hect. 9.60 lei. Evloghi lui Schmirer, grâu 3500 hect. 7.90 lei. Evloghio lui O, Rilberstein, grâu 8000 hect. 10 lei. Cohen & Wolfinger lui Nicolopulo. por. 9200 hect. 7.17 lei. Frații Bach lui G. Nicolopulo porumb 6700 hect. 7.30 lei.

Prețul mărfurilor

Piața din Sibiiu. Dela 23 Iunie n. Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 5 90 până 6.50, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 5.— până 5.60, sécară 70 până 74 chilo fl. 3 50 până 3.90, orz 62 până 66 chilo fl. —.— până —.—, ovăs 42 până 48 chilo fl. 2.20 până 2 70 cucuruz 70 până 74 chilo fl. 3 70 până 4 10, mălaiu 78 până 82 chilo fl. 4.— până 4.50, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.40 până 1.80 sêmență de cânepă 49 până 50 chilo fl. 5.— până 5 50, mazăre 76 până 80 chilo fl. 4.50 până 5.10, linte 78 până 82 chilo fl 7.50 până 8.50, fasole 76 până 80 chilo fl. 3.50 până 4.—, de păsat grâu 100 chilo fl. 16 40 până 16.80, făină nr. 1 fl. 15.80, făină ur. 3 fl. 14 80, făină nr. 5 fl. 12.— slănină 100 chilo fl. 52.— până 54.—, unsoare de porc fl. 58.— până 60, sêu brut 100 chilo fl. 20.— până 22.—, sêu de lumini fl. 33.— până fl. 34.—, lumini turnate de sêu fl. 38.—. până fl. 40.—, săpun fl. 20 până 30.—, fên 100 chilo fl. 1.50 până 1 90, cânepă fl. 32.— până 35.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.25 până 3.50, spirt p. 100 L. % 51— până 55 cr., carnea de vită chilo 50 cr. până 62, carnea de vițel 48 până 56 cr, carnea de porc 44 până 48 cr. carnea de berbece 32.— până 35 cr, ouă 10 cu 18 până 20 cr.

Piața din Mediaș, 22 Iunie n. Grâu frumos hectolitra fl. 5.50 până fl. 5.75, grâu mestecat fl. 4 50 până fl. 5.—, sécară fl. 3.50 până fl. 4.—, cucuruz fl. 3.75 până fl. 3.90, ovăs fl. 1.90 până fl. 2.— orz fl. —.— până —.—, sêmență de cânepă fl. 3 25 până fl. 3 75, sêmență de in fl. —.— până fl. —.—, fasole fl. 3.25 până fl. 3.50, mazăre fl. 5. - până fl. 5.25, linte fl. —.— până fl. —.—, cartofi fl. 1.50 până fl. 2.— mălaiu fl. —.— până fl. —.—, sêu brut 100 chilo fl 20.— până fl. 24. , luminări turnate de sêu fl. 36.— până fl. 40, unsoare de porc fl. 58 până 60, slănină fl. 48.— până fl. 49, cânepa fl. 30.— până fl. 33 — fên fl. 1.80 până fl. 2.—, săpun 100 buc. fl. 20 până fl. 30.—, spirt pro hectolitră fl. 55.— până fl. 57.—, carne de vită chilo 44 până 48 cr., carne de vițel 50 cr până 52 cr., carne de porc cr. 48 până —, carnea de miel fl. —.— până —.—, ouă 6 cu 10 cr.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 20 Iunie n. s'au notat: unguresti bătrâni grei 48.— cr. până 49.— cr., de mijloc 48.— cr. până 49 — cr., unguresti grei tineri 52.— cr. până 52½ cr, de mijloc 51.— cr. până 52. — cr., ușori 49 — cr până 50. — cr., marfă țerănească grea 46. - cr. până 47 — cr. de mijloc 47.— cr până 48. - cr., ușoară 47.— cr. până 48.— cr., românești, de Bakony, grei —.— cr. până —.— cr, transito grei —. - cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr. până —.— cr. transito ușori —.— cr. până —.— cr., transito sêr bești grei 49— cr. până 50 — cr., transito de mijloc 49. - cr. până 50 cr., transito ușori 47.— până cr. 48. - cr

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 20 Iunie n. 1893.

Sêmințe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	până	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo dela	până
Grâu						
Bănățenesț vechiu	74	—.—	—.—	75	8.30	8.40
Grâu dela Tisa „	74	—.—	—.—	75	8.40	8.5
Grâu „ Pesta „	74	—.—	—.—	75	8.35	8.45
Grâu de Alba-Reg. „	74	—.—	—.—	75	8.35	8.45
„ „ Bacîca „	74	—.—	—.—	75	8.40	8. 0
Grâu ung. de Nord	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—

Sêminţe, vechi ori noue	Soiul	Cualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	până
Sécară		70—72	6.75	6.8
Orz	de nutreț	60—62	5.80	6.10
„	de vinars	62—64	—.	—.—
„	de bere	64—66	—.	—.—
Ovăs	—	39—41	6.85	7.15
Cucuruz (porumb	bănățan	75	—.—	—.—
„	de alt soiu	73	—.	—.—
Meiu		—	—.—	—.—
Hrișcă		—	4.20	4.4

Marfă pe termin.		Soiul	Bani per 100 chilogr.	Marfă per 100 chilogr.
	Grâu	de toam	8.58	8.60
	„	de primă.	—.	—.—
	Cucuruz	Maiu-Iun	8.55	8.57
	„	Iulie-Aug.	5.28	5.2
	Ovăs	de toamnă	6.52	6.54
	„	de primăv.	15.60	15.80

Producte diverse	Soiul	Cursul dela	până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	37.—	46.—
„	roșie	50.	56.—
Oleu de rap.	rafinat	39.—	39.50
Unt. de porc	dela Pesta	59.50	59.—
„	dela țeară	—.—	—.—
Slănină	svêntată	47.50	48.50
„	afumată	55 50	56.—
Sêu		39.—	40.—
Prune		22.25	22.75
Lictar	slavon, nou	20 50	21.—
„	bănățenesc	18.—	18.50
Miere	brută	—.—	—.—
„	galbină străcurată	30.—	32.—
Ceară	de Rosenau	—.	—.—
Spirt	brut	17.50	18.50
„	Drojdiuțe de spirt	56 25	56.75

Prețul pe 100 chilograme.

Cursul pieței din Sibiiu.

Din 21 Iunie n. 1893.

Hârtie-monetă română	Cump.	9 70	vênd.	9.76
Lire turcești	„	11.—	„	11.06
Imperiali	„	10.—	„	10.10
Ruble rusești	„	1.28	„	1 30

Bursa de Budapesta.

Din 20 Iunie n. 1893.

Renta de aur ung. 6—	—.—
„ „ „ „ 4—	115.15
„ „ hârtie „ 5%	100.—
Împrumutul căilor ferate ung.	—.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	121.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	101.—
Bonuri rurale ung.	96.20
„ „ croate-slavone	97.50
Obligațiunile desp. regaliilor	100.75
Împrumut cu premiu ung.	148.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	142.—
Renta de hârtie austriacă	98.10
„ de argint austriacă	98.—
„ de aur austriacă	117.25
Losu ile austriace din 1860	165.—
Acțiu ile băncii austro-ungare	997.—
„ „ de credit ung	409.25
„ „ „ „ austr.	344.50
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și economii „Albina“.	101.—
Argintul	—.—
Galbeni împărățești	5.82
Napoleon-d'ori	9.77
Mărci 100 imp. germane	60.20
Londra 10 Livers sterlingi	123.—

Bursa de Viena.

Din 20 Iunie n. 1893.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	116.15
„ „ hârtie „ 5%	—.—
Împrumutul căilor ferate ung.	124. -
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	120.70
(Amortisarea datoriei căilo ferate de. Ost ung. 2-a emisiune)	101.40
Bonuri rurale ung.	96.10
„ „ croate-slavone.	—.—
Împrumut cu premiu ung.	—.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	141.75
Renta de hârtie austriacă	98.30
„ „ argint austriacă	98.10
„ „ aur austriacă	117.35
Losuri pentru austr. din 1860	164.—
Acțiunile băncii austro-ungare	995.—
„ „ de credit ung.	408.25
„ „ „ „ austr.	434.50
Argintul	—.—
Galbeni împărățești	5.84
Napoleon-d'ori	9.79
Mărci 100 imp. germane	60.27
Londra 10 Livres sterlingi	120.—

Bursa de Bucuresci.

Din 26 Maiu st. v. — 4 oare p. m.	Cassa	Ultim
Renta rom. per 1875 5%	158.	—.—
Renta română amort. 5%	96½	—.—
„ (Schuldverschreib.)	—.	—.—
Oblig. de stat. C. F R. 6%	102.—	—.—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	—.—	—.—
Împrumutul municipal 5%	—.—	—.—
Scrisuri func. rurale 5%	98.—	—.—
Scrisuri func. rurale 7%	104.50	—.—
Idem urbane 7%	102 —	—.—
„ 6%	93.—	—.—
„ 5%	84.—	—.—
Banca-Nat. (500 lei vêrs. într.)	1645	—.—
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vêrs)	298	—.—
Soc. de Asig. Nat. (200 lei vêrs.)	310	—.—
Soc. rom. de reasig.	101	—.—
Soc. r. de cou (250 lei vêrs.)	—.—	—.—
Oblig. Cassei Pensiunilor	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—
Schim		
Londra 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Berlin 3 luni	—.—	—.—
„ cec	—.—	—.—
Paris 3 luni	—.—	—.—
„ cec	—.—	—.—
Viena	—.—	—.—
„	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—

Pentru redacție responsabil: În absența dlui Andreiu Balteș domnul **Ioan Ciontea.**

IOAN HODOȘ,

FABRICANT DE CASSE WERTHEIMIANE

IN SIBIIU [1391] 3—

STRADA VĂPSITORILOR (FÄRBERGASSE) nr. 2.

Am onoare a-'mi recomanda **atelierul meu** Onoratului Public, rugându-mĕ pentru binevoitorul sprijin, însărcinându-mĕ cu **lucruri de fer de ori-ce categorie: casse, cassete, sobe, scocuri, lăcate de ori-ce fel, chiei** etc. etc., pe lângă lucru prompt și **prețuri foarte moderate.**

NB. Comandațiunilor din provincie se satisface imediat și cu plăcere.

Legea veterinară.

Atât **primăriile comunale**, cât și fiecare **econom** au trebuință sĕ cunoască **legea** numită **veterinară.** Dl **Tormay Béla**, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o **explicare poporală** a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de târgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiiu a tradus această carte în limba română poporală. Cartea se numește:

Învĕțătorul Munteanu

împărtășesce economilor cele mai de lipsă cunoscințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dînșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă **30 cr.** (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpĕra dela

Institutul Tipografic în Sibiiu.

Institutul Tipografic în Sibiiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca poporală a „TRIBUNEI".

1. **Pădureanca.** Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la **30** cr. sau **60** bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipĕruș Pĕtru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdotă de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucăriĭ și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegĕtor-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcăritul.** Obiceiurile țĕranilor români la nuntă, de Benedict Vicĭu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fiica a nouĕ mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Înderĕtnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstĕm de mamă.** Legendă poporală din giurul Năsĕudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la **60** cr. sau **1** leu **20** bani.
15. **Vlad și Catrina** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bĕtrâni.** Ghîciturĭ, întrebări și rĕspunsurĭ, frĕmântări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțozească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un peținor înderĕtnic.** Novelă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vântură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpĕrătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciu-Împĕrat.** Poveste din popor de „Mărgineanul". Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-Împĕrătească și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul". Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novelă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalin pécurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. **Clara Milici.** Novelă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 90 b.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpĕră un numĕr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vêndĕtorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1893.

Budapesta—Predeal

Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat		Tren persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane
10.—	8.05	8.05		2.15	pl. Viena . sos.	3.—	1.55		7.20	6.20
8.25	2.10	2.50	5.50	9.15	**Budapesta**	6.45	8.30	6.35	2.05	10.05
11.28	4.07	6.14	8.57	11.12	**Szolnok**	2.34	5.23	3.49	11.46	4.47
1.35	5.46		11.38	12.50	**P.-Ladány**	12.06	3.46	1.21	10.05	2.24
3.53	7.08	8 42	1.50	2.12	sos. **Oradea-mare** pl.		2.25	11.04	8.43	11.59
4.—	7.15	12.05	2.24	2.19	pl. sos.		2.18	10.44	8.38	11.41
4.30	7.43	1.02	3.03	2.49	Mező-Telegd		1.52	10.07	8.13	11.07
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Rév		1.26	9.30	7.47	10.32
5.45		2.50	4.07		Bratca			9.10		10.13
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Ciucia		12.47	8.31	7.08	9.41
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	Huiedin			7.53	6.39	9.0.
8.05		6.13	6.24	5.42	Ghirbĕu			6.53		8.0
8.46	10.37	6.59	6.59	5.55	sos. Cluj pl.		11.01	6.14	5.25	7.30
8.49		11.10	8.40	6.11	pl. sos.		10.45	5.45	4.48	6.47
9.06		11 32	9.08	6.27	Apahida			5 10	4.23	6.39
10.08		12.50	10.40	7.27	Ghiriș		9.23	3.53	3.—	5.20
10.37		1.25	11.25	7.50	Cucerdea		8.53	3.06	2.20	4.47
10.59		1.43	11.51		Uioara			2.48	2.—	4.29
11.07		1.52	12.04		Vinţul-de-sus			2.40	1.51	4.23
11.31		2.18	12.34	8.17	Aiud		8.23	2.11	1.23	4.02
11.48		2.40	1.—	8.33	sos. Teiuș pl.		8.06	1.45	12.54	3.42
12.25			1.40	8.38	pl. sos.		7.59	1.10		2.49
12.50			2.17		Crăciunel			12.39		2.27
1.04			2.35	9.09	Blaj		7.30	12.29		2.18
1.35			3.14		Micăsasa			11.48		1.39
1.50			3.34	9.42	sos. Copșa-mică pl.		6.56	11.29		1.18
2.13			3.49	9.44	pl. sos.		6.54	11.14		1.03
2.32			4.11	9.59	Mediaș		6.41	10.55		12.47
3.04			4.48	10.22	Elisabetopol		6.20	10.21		12.16
3.39			5.27	10.51	Sighișoara		5.53	9.42		11.39
4.01			6.10	11.12	Hașfaleu		5.33	9.13		11.17
5.26			7.52	12.26	Homorod		4 27	7.45		10.02
6.08			8.30	12.58	Ágostonfalva		3.53	7.01		9.22
6.40			9.03	1.15	Apatia		3.37	6.35		8.57
7.16			9.38	1.34	Feldioara		3.16	5.58		8.2
8.—	Tr. de persoane	Tren accelerat	10.25	2.09	sos. Brașov pl.		2.45	5.10		7.43
	11.—	5.15	6.18	2.19	pl. sos.	10.17	2.18		6.58	7.40
	12.26	5.57	7.10	3.01	Timiș	9.41	1.42		5.57	6.59
	1.11	6.29	7.40	3.31	**Predeal**	9.12	1.12		5.16	6.30
	8.45	12.20	10.50	9.15	sos. Bucuresci pl.	4.40	7.45		8.50	6.20

Budapesta, gara de vest — Rușava — Vercerova

Orient. Expres	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Treu accelerat		Tren de persoane	Tren accelerat	Orient. Expres	Tren accelerat	Tren de persoane
9.06	11.—	9.—	9.15	4.—	pl. Viena . . sos	5.55	7.05	3.16	7.05	6.40
Vineri										
1.55	8.30	2.20	7.—	10.—	pl. **Budapesta** . sos.	6.48	10.20	10.30	1.25	8.50
circul. numai Sâmbăta	10.30	3.36	9.31	11.15	sos. Czegléd . pl.	4.45	6.—		12.11	6.45
5.09	10.40	3.42	9.36	11.21	pl. sos.	4.33			12.06	6.30
5.16	1.47	5 45	12.58	1.20	sos. Seghedin pl.	1.21	5.10	7.13	10.01	3.05
7.09	2.12	5.51	1.30		pl. sos.	12.54		7.07	9.53	2.31
	5.20	7.50	4.54		sos. Timișoara pl.	9.50	4.55	5.15	7.50	11.20
				Tren mixt						Tren mixt
7.17	5.45	8.—	5.45	9.30	pl. sos.	9.20	7.16	5.07	7.42	3.28
	6.49	8.49	6.57	11.11	Topoloveț	8 17	6.11	circulează numai Luni	6.56	1.56
	7.32	9.23	7.38	12.34	Lugoj	7.41	5.28		6.28	12.55
	8 40	10.25	8.53	3.30	Caransebeș	6.32	4.20		5.39	11.05
		11.16	10.06	5.21	Teregova	5.20			4.40	7.58
11.29			11.41	7.23	Mehadia	3.53				5.34
		12.28	11.50	7.36	Băile-Herculane	3.40		12.54	3.21	5.12
		12.4-	12 03	7.58	Topleț	3.24			3.08	4.49
11.55		12.21	12.58	8.24	sos. Rușava pl.	3.05		12.24	2.51	4.10
12.—		1.06	2.01		pl. sos.	2.35		12.18	2.19	
12.09		1.15	2.10		Vercerova	2.26		12.10	2.10	
10.55		11.40			Bucuresci			4.03 Dumin.	5.50	

Budapesta—Arad—Teiuș

	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren mixt
		10.—	8.05	2.15	pl. Viena . . sos.	6.20	7.25	3.—		
	2.50	8.10	1.55	10.—	**Budapesta**	7.25	1.20	6.30		
	6.14	11.04	3.53	1.07	**Szolnok**	4.20	11.22	3.—	9.05	11.35
	8.45	3.50	6.57 Tr. d. por.	6.55	sos. Arad pl.	11.25	8.20	9.45	5.18	4.35
	6.35	4.30	2.25	7.25	pl. sos.	11.—		8.55	7.—	
	6.46	4.42	2.43	7.42	Glogovaț	10.48		8.44	6.47	
	7.08	5.03	3.20	8.20	Gyorok	10.25		8.20	6.15	
	7.19	5.14	3.40	8.39	Pauliș	10.12		8.08	5.55	
	7.37	5.32	4.—	8.58	Radna-Lipova	9.58		7.56	5.37	
	8.—	5.56			Conop	9.24		7.24		
	8.15	6.12			Bêrzava	9.08		7.07		
	8.56	7.01			Soborșin	8.16		6.26		
	9.24	7.29			Zam	7.39		5.49		
	9.50	7.55			Gurasada	7.09		5.19		
	10.06	8.11			Ilia	6.58		5.08		
Tren mixt	10.24	8.29			Branicica	6 33		4.42		
5.18	10.50	8.55			Deva	6.08		4.16		11.21
5.35	11.04	9.09			Simeria (Piski)	5.52		3.59		11.05
6.18	11.43	10.25			Orĕștie	4.42		3.18		10.26
6.46	12.06	10.44			Jibot	4.20		2.56		9.58
7.17	12.30	11.08			Vinţul-de-jos	3.58		2.32	Tren mixt	9.30
7.34	12.44	11.22	7.—		**Alba-Iulia**	3.40		2.14	9.30	9.10
8.18	1.20	11.56	7.36		sos. Teiuș . . pl.	3.04		1.35	8.55	8.25

Mureș-Ludos—Bistrița

4.—		9.10	4.20		Mureș-Ludoș				6.46	7.21
6.48		12.41			Țagu-Budatelic					4.15
9.59		4.55			Bistrița					1.16

Careii-mari—Zelău

			5.42		Careii-mare	7.05				
			10.30		Zelău	2.25				

Nota: Oarele însemnate în stângă stațiunilor sûnt a se cetì de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Copșa-mică—Sibiiu—Avrig—Făgăraș.

2.24	11.34	7.10	pl. **Copșa-mică** sos.	9.34	6.20	12.05
3.53	1.03	8.59	Ocna	8.09	5.09	10.43
4.16	1.26	9.23	sos. **Sibiiu** pl.	7.44	4.49	10.17
4.36	1.40		pl. Avrig sos.		7.28	8.30
6.16	3.31				6.02	6.51
8.38	6.08		sos. Făgăraș pl.		3.31	4.05

Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.

2.35	8.15	3.11	pl. **Cucerdea** sos.	7.40	8.25	1.18
3.21	8.56	3.52	Ludoș	7.—	7.41	12.32
5.07	10.27	5.23	sos. **Oșorheiu** pl.	5.30	5.54	10.35
5.50	10.42	5.36		5.18	9.35	5.05
7.25	12.15	7.15	sos. **Reghin.-săs.** pl.	3.50	8.—	3.22

Ghiriș—Turda

7.33	11.—	4.—	10.17	**Ghiriș**	5.10	10.30	3.30	9.12
7.53	11.20	4.20	10 37	**Turda**	4.50	10.10	3 10	8.52

Sighișoara—Odorheiu

	4.20	11.08	Sighișoara	10.32	5.32	
	7.07	1.50	Odorheiu	7.57	3.02	

Simeria (Piski)—Petroșeni—Lupeni

	6.—	11.28	4.10	pl. **Simeria** sos.	10.32	3.24	9.35	
	7.21	12.48	5.39	Hațeg	9.02	2.03	8.25	
	9.45	3.40	8.48	sos. **Petroșeni** pl.	5.56	10.25	6.16	
5.15		4.05		pl. Vulcan sos.		9.58		8.38
6.20		5.10				9.07		7.47
6.40		5.30		sos. **Lupeni** pl.		8.30		7.15

Simeria (Piski)—Hunedoara

6.15	11.35	4.20	9.50	**Simeria**	5.30	10.25	3.10	8.49
6.38	11 54	4.43	10.08	Cerna	5.14	10.05	2.54	8.29
7.13	12 20	5.18	10.32	**Hunedoara**	4.50	9.38	2 30	8.—

Brașov—Zernesci

	8.35	2.58	9.10	**Brașov**	6.29	1.44	8.31
	10.28	4.39	10.30	**Zernesci**	5.—	12.20	7.20

Brașov—Chezdi-Oșorheiu

5.46	8.50	3.10	pl. **Brașov** sos.	8.18	1.49	6.56
6.19	9.31	3.53	Prejmĕr	7.48	1.11	6.18
7.11	10.32	5.03	Sepși-S.-Georgiu	7.02	12.10	5.17
8.31	12.08	6.40	Covasna	5.46	10.34	3.39
9.08	12.51	7.26	sos. **Kezdi-Oșorh.** pl.	5.—	9.38	2.33

Arad—Timișoara

6.25	11.30	5.58	**Arad**	9.45	3.46	10.55
7.32	12.47	6.46	Vinga	9.02	2.41	9.46
8.42	2.04	7.39	**Timișoara**	8.—	1.11	8.15

Editura și tiparul Institutului Tipografic în Sibiiu, sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necșa.